

Cementiris
de Barcelona
cementiri
és ciutat

Guia

Anticorrupció

Cementiris de Barcelona

Jordi Cases i Pallarès, Secretari del Consell d'Administració de **CEMENTIRIS DE BARCELONA, S.A.**, Unipersonal domiciliada a Barcelona, cr. Joan d'Àustria, nº 130, inscrita en el Registre Mercantil de la província, volum 39058, foli 59, full B340068, titular del N.I.F. A64-302.367

CERTIFICA:

Que el Consell d'Administració de la Societat, en reunió vàlidament celebrada el 8 de març de 2017, a les 13:00 hores, a l'Ajuntament de Barcelona, sala Consolat de Mar, Pl. Sant Jaume, s/n, 1a. planta, **ACORDÀ** amb un resultat de vuit vots favorables, dels consellers i conselleres presents i representats, i una abstenció, del conseller Sr. Oriol Angela:

APROVAR el Programa de Prevenció de Delictes de Cementiris de Barcelona, S.A.

I PERQUÈ AIXÍ CONSTI, lliuro la present certificació a Barcelona, a catorze de març de dos mil disset.

El Secretari del Consell d'Administració

Sr. Jordi Cases i Pallarès

Guia Anticorrupció – Cementiris de Barcelona, S.A.

Corporate Defence - Programa de Prevenció de Delictes (PPD)

Índex

1. El perquè d'aquesta Guia
2. La corrupció està prohibida a nivell mundial. Què s'entén per corrupció?
3. Conseqüències d'efectuar polítiques corruptes
4. Situacions del dia a dia en les que puguin donar-se casos de corrupció
  - a. Contractació de proveïdors
  - b. Obsequis a càrrecs públics i socis comercials
  - c. Participacions en altres empreses
  - d. Sostracció d'efectes personals a difunts
5. Principis generals d'actuació per evitar pràctiques corruptes
6. Eines de CBSA per a la lluita efectiva contra la corrupció
  - a. Activitats de formació i informació
  - b. Anàlisi d'Integritat de Proveïdors
  - c. El Responsable de Compliment
  - d. La Bústia Ètica

1. El perquè d'aquesta Guia

Cementiris de Barcelona, S.A. (en endavant, CBSA), advoca per el desenvolupament d'una activitat assistencial honesta, sostenible i d'èxit, en total absència de corrupció. Per això, s'ha de rebutjar i combatre qualsevol conducta corrupta, perjudicial per a l'empresa i la seva reputació, tal i com es proclama en el Codi Ètic de CBSA.

Amb aquesta Guia¹, CBSA manifesta expressament el seu compromís amb valors com la integritat, l'equitat, la sostenibilitat i el companyonia. Cadascun dels empleats² de l'empresa han de respectar, sense reserves, els principis i valors de CBSA i, d'aquesta manera, contribuir a la protecció del seu entorn davant qualsevol pràctica corrupta.

Amb la finalitat d'ajudar-li a identificar i evitar indicis o pràctiques corruptes, li oferim la present Guia en la que, entre altres qüestions, s'abordaran situacions en les que es podrà trobar en el seu dia a dia i s'ofereixen recomanacions de com afrontar-les.

Gràcies per col·laborar en la lluita contra la corrupció.

Jordi Valmaña Corbella

Director General

---

¹Aquesta Guia té una funció merament informativa. Les referències legals en ella incloses no dispensen o substitueixen l'aplicació de la legislació vigent.

² Per a una lectura més fluida del text, es fa servir el terme "empleat" al llarg del mateix entenent que es refereix tant a dones com a homes. L'ús d'aquest terme respon exclusivament a raons de redacció i no té cap altre connotació.

2. La corrupció està prohibida a nivell mundial. Què s'entén per corrupció?

En el marc de la legislació internacional existeixen moltes definicions de "corrupció". Totes elles gaudeixen d'un ampli consens i senten les seves bases en que existeix corrupció quan hi ha un abús del poder delegat per benefici propi³.

En aquest sentit, existeix corrupció quan un col·laborador fa ús de pràctiques prohibides per a la obtenció d'algun benefici o avantatge per a la companyia, per a si mateix o per a un tercer. Entre aquestes pràctiques prohibides es troben l'entrega d'obsequis de qualsevol tipus o la concessió d'avantatges injustificades realitzades amb la intenció d'influir en les decisions de tercers que pertanyen tant al sector públic com al privat.

La corrupció lesiona la competència lleial i amb això es lesiona de forma directa el mercat, la formació de preus i als consumidors, a més de perjudicar greument la reputació corporativa.

---

³Definició utilitzada per Transparency International España: www.transparencia.org.es.

3. Conseqüències d'efectuar polítiques corruptes

La corrupció no és un delictes simbòlic o una conducta inherent a qualsevol negoci, sinó que es tracta d'una forma de criminalitat que s'ha de prendre molt en serio i davant la que no hi cap una altre reacció que la de **tolerància zero**.

La infracció de la legislació nacional i internacional en matèria de corrupció pot comportar dràstiques conseqüències. A continuació es descriuen algunes d'elles:

Conseqüències per a CBSA

Multes d'elevada quantia.

Intervenció judicial de l'empresa per un període màxim de 5 anys.

Responsabilitat civil davant a tercers.

Alts costos d'advocats per a l'assessorament i defensa.

Pèrdua de reputació i detriment de la imatge de la Companyia.

Conseqüències per als empleats i directius

Penes privatives de llibertat.

Inhabilitació especial per a l'exercici d'indústria o comerç.

Multes d'elevada quantia.

Responsabilitat civil davant a tercers.

Conseqüències jurídic-laborals que podrien consistir en sanció i, en el seu cas, acomiadament.

4. Situacions del dia a dia en les que puguin donar-se casos de corrupció

En els següents apartats es descriuen situacions habituals en les que poden donar-se supòsits de conflictes d'interessos i de corrupció. En cada apartat es fa una breu introducció i després es presenta la descripció de la situació i consells sobre com actuar.

a. Contractació de proveïdors

o Contractació d'assessores externs

Per al desenvolupament de la seva activitat, l'empresa necessita comptar amb la intervenció d'assessors externs, agents i intermediaris en general. Aquests tercers són contractats normalment per els seus coneixements específics dels serveis, el mercat, la legislació aplicable, etc. En qualsevol cas, tots han de complir la legislació local aplicable i no poden adoptar comportaments o ser obligats a realitzar conductes que estiguin prohibides per els nostres empleats.

Exemple:

Ets director de CBSA i tens previst executar un projecte que requereix de cert assessorament tècnic. Malgrat això, per la seva complexitat, manques del coneixement i l'experiència necessària per avocar-lo. Per això, desitges contractar a un assessor extern.

Què has de fer?

- Comprova si CBSA disposa d'un empleat intern amb els coneixements tècnics que requereixis, en aquest cas la contractació d'un assessor extern no seria necessària.
- Donada la particular naturalesa jurídica de CBSA, tractant-se d'un poder adjudicador, regeix-te sempre per la legislació aplicable, així com per les normes i protocols interns de contractació de CBSA.
- Selecciona a l'assessor en el marc d'un procés transparent i documentat. Analitza la integritat de l'assessor a través del "Formulari d'Anàlisi d'Integritat de Proveïdors". Recolzat en el Responsable de Compliment.
- Formalitza un acord per escrit en el que detallin les condicions del servei de l'assessor. Assegurat de que tingui un objecte legítim, contraprestacions equivalents i una remuneració d'acord al mercat.
- Informa a l'assessor de l'existència del Codi Ètic de CBSA.
- Abans de la seva firma, revisa el contracte amb els nostres assessors legals i valoreu la possibilitat d'incorporar una clàusula contractual de compliment normatiu.
- Paga el servei una vegada executat i prèvia emissió de factura. Rebutja qualsevol sol·licitud de diners en efectiu.

Per últim, relacionem una sèrie de consells per prevenir incompliments legals en la contractació d'assessors i intermediaris:

1. No promocionis ni signis contractes d'assessorament sense objecte o que no responguin a cap prestació d'assessorament real.
2. No promocionis ni signis contractes en els que la remuneració no guarda cap relació amb els serveis prestats, amb freqüència establerts només vagament.
3. No promocionis ni signis contractes amb assessors que puguin crear l'aparença que es pot utilitzar qualsevol mitjà (tant legal com il·legal) per complir l'encàrrec.

○ Tractes de favor

Existeix tracte de favor quan una persona utilitza la seva posició de poder per obtenir una avantatge per a un familiar o per a una persona propera.

Exemple:

Com a treballador de CBSA, estàs negociant una comanda important amb diversos proveïdors de serveis. Un dia, el representant d'un dels proveïdors es reuneix amb tu i et sol·licita que col·loquis la seva oferta en una posició més avantatjosa respecte a les dels altres proveïdors. A canvi, el proveïdor t'ofereix contractar al teu nebot a la seva empresa, sense tenir que passar per processos de selecció.

Com has de reaccionar?

- Rebutjar la oferta.
- Informa de la irregularitat a través de la Bústia Ètica.
- Deixa constància per escrit de l'incident.
- Continua les negociacions amb un altre empleat del proveïdor de serveis o, directament, amb un altre proveïdor diferent.

b. Obsequis a càrrecs públics i socis comercials

En molts països els usos socials estableixen que poden entregar-se petits obsequis personals a càrrecs públics i proveïdors. Pot ser que t'hagis trobat en aquesta situació en la teva vida professional i segurament t'hauràs preguntat quina és la manera correcta d'actuar. Per una banda, no hauràs volgut semblar descortès no oferint aquestes atencions o rebutjant les rebudes i, per un altre, hauràs volgut evitar qualsevol aparença de corrupció.

Obsequis a càrrecs públics

Qui és un càrrec públic o polític? Són funcionaris i càrrecs públics els empleats del sector públic o Organitzacions Internacionals o titulars d'un càrrec públic (jutges, fiscals, policies, etc) i, en general, persones que exerceixin funcions del servei públic o persones nomenades per autoritats governamentals o altres entitats per executar tasques de les Administracions Públiques en el seu nom i representació, ja sigui a títol personal o a través d'empreses privades o mixtes habilitades a tal efecte (per exemple, empreses d'homologació o certificació amb efectes públics).

Són **càrrecs polítics** els membres del Govern nacional, autonòmic, local i municipal i membres o treballadors de partits polítics en general tant nacionals com estrangers.

Què es considera "obsequi"?

- Regals socialment usuals, per exemple, amb motiu d'un aniversari.
- Invitacions a esdeveniments esportius, culturals o de un altre tipus
- Descomptes atípics (no habituals)

Per què són problemàtics els obsequis a càrrecs públics?

Realitzar obsequis a càrrecs públics o polítics es podria arribar a considerar un acte de corrupció. En la majoria de països, la legislació que regula les relacions amb els càrrecs

públics o polítics és més rigorosa que la que regula les relacions entre socis comercials amb la finalitat d'assegurar la transparència i imparcialitat de la Administració Pública⁴.

Els regals i les activitats d'oci són pràctiques comuns que s'utilitzen en molts sectors i països per reforçar les relacions comercials. La posició de CBSA en aquest context és clara i precisa: no s'haurà d'acceptar cap regal o favor, ni tampoc cap activitat d'oci, si obliga o sembla obligar a la persona que el rebí.

Obsequis de proveïdors

La recepció d'obsequis de socis comercials es podria arribar a considerar un acte de corrupció si amb allò es pretén alterar les regles del mercat vulnerant les normes que regulen la defensa de la competència.

En qualsevol cas estan prohibits:

- Obsequis il·legals, immorals o que de una altra manera perjudiquin la imatge o reputació de CBSA.
- Obsequis monetaris, per exemple en forma de diners en efectiu o transferències bancàries.
- Obsequis que puguin ser apreciats per un observador objectiu com efectuats amb la intenció d'afectar el criteri d'imparcialitat del receptor o provocar en ell il·lícitament decisions específiques.

c. Participacions en altres empreses

Existeix conflicte d'interessos quan els interessos de CBSA es puguin veure compromesos pels interessos privats dels treballadors o persones vinculades a ells, com per exemple, el cònjuge o relació anàloga, parents o cercles pròxims.

Tots els treballadors han d'informar a la companyia de l'acompliment d'activitats complementàries i/o la tinença d'accions o participacions en altres empreses que puguin provocar un conflicte d'interessos amb CBSA.

d. Sostracció d'efectes personals a difunts

Tal i com es reflecteix en el Codi Ètic de CBSA, tots i cadascun dels seus professionals tenen l'obligació de respectar tots aquells efectes personals que porti la persona difunta, quedant estrictament prohibida la sostracció de joies o altres objectes de valor, ja sigui abans, durant o amb posterioritat a l'enterrament.

CBSA perseguirà i denunciarà la realització d'aquest tipus de conductes tipificades com a delictes de furt (o robatori) segons l'article 234 del nostre Codi Penal, contemplant penes de presó de 6 a 18 mesos.

---

⁴ A Espanya resulta particularment d'aplicació en aquesta matèria la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de Transparència, accés a la informació pública i bon govern, i la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic.

Principis generals d'actuació per evitar pràctiques corruptes

Segueix els següents principis d'actuació per protegir-te i protegir a l'empresa de les sancions a les que s'ha fet elusió a l'apartat 3 d'aquesta Guia anomenat "Conseqüències d'efectuar pràctiques corruptes":

- **Principi de separació:** no es poden aprofitar els contactes comercials de l'empresa, en benefici propi o de tercers i en perjudici d'aquesta.
- **Principi de transparència:** tot negoci s'ha de dur a terme de forma transparent.
- **Principi de documentació:** els processos s'han de documentar per escrit, en particular pel que es refereix a prestacions i contraprestacions, de tal forma que s'asseguri la traçabilitat de totes les transaccions.
- **Principi de "Quatre Ulls":** consistent en que l'autorització per a poder efectuar pagaments ha de procedir d' almenys dos responsables de la companyia.
- **Principi de no efectiu / metàl·lic:** no s'han d'abonar les prestacions en metàl·lic; els pagaments s'han de realitzar sempre via transferència. S'ha de posar especial atenció quan es tracti de paradisos fiscals.

A continuació, et facilitem les regles d'or per a operar correctament en el teu dia a dia, en nom de CBSA:

NO HAS DE

...barrejar els teus interessos privats amb els interessos de CBSA.

...realitzar ni acceptar regals monetaris.

...acceptar obsequis si aquest acte pot generar l'aparença de que únicament ho fa per rebre alguna cosa a canvi o concedir alguna cosa.

...entregar obsequis a càrrecs públics sense haver obtingut prèviament el vist i plau del Responsable de Compliment.

...entregar obsequis de forma regular a la mateixa persona.

...realitzar pagaments sense haver obtingut prèviament la corresponent factura.

...acceptar comissions per rendiment en els contractes de prestació de serveis, consistents en percentatges calculats sobre la base del volum de l'encàrrec que no prevegin un sostre (veure pàgina 5, "Contractació d'assessors externs").

HAS DE

...actuar sempre de forma transparent.

...existir una adequació entre la prestació i la contraprestació en una relació comercial.

...comprovar, abans d'acceptar un obsequi, si aquest és adequat socialment i obtenir les autoritzacions pertinents.

...consultar sempre prèviament al Responsable de Compliment en cas de dubte.

...analitzar, abans de prendre una decisió, si aquesta és correcte: preguntat si series capaç de defensar-la públicament.

...documentar la relació comercial mitjançant contracte en el que figuri de forma precisa la descripció de la prestació del servei.

5. Eines de CBSA per a la lluita efectiva contra la corrupció

CBSA compte amb eines i processos de prevenció davant les pràctiques corruptes. Entre elles, destaquem les següents:

a. Activitats de formació i informació

L'estratègia de prevenció de Compliance en CBSA inclou activitats formatives i informatives als comandaments directius de les diferents àrees de la Companyia.

Pel que fa a la prevenció de la corrupció, està a disposició dels empleats el Codi Ètic i la present Guia, amb la que es pretén donar suport, mitjançant exemples pràctics, amb respostes a preguntes relacionades amb la corrupció i amb l'impacta que la comissió dels delictes tipificats en la reforma del Codi Penal pugui tenir per a CBSA.

b. Formulari d'Anàlisi d'Integritat de Proveïdors

La relació entre CBSA i cadascun dels seus proveïdors ha d'estar presidida pels valors ètics d'integritat, comportament lleial, transparència i bona fe. Per preservar aquests valors i protegir la nostra reputació hem de conèixer als nostres proveïdors i verificar la seva honestedat. Per això, abans de formalitzar les relacions comercials, CBSA examina als seus potencials proveïdors a través d'un procés d'anàlisi d'integritat, també conegut com "Formulari d'Anàlisi d'Integritat de Proveïdors", consistent en la recopilació i gestió de determinada informació relativa a cadascun dels nous proveïdors de l'empresa.

D'aquesta forma s'analitzen les relacions amb els potencials proveïdors i es detecten possibles riscos referits a la seva falta d'integritat i al possible incompliment de la legislació vigent. Tot això, amb la finalitat de poder afrontar-los de forma apropiada.

c. El Responsable de Compliment Normatiu

CBSA ha nomenat com a Responsable de Compliment Normatiu al Sr. Esteve Grima Moral, la principal missió del qual és identificar riscos específics de CBSA, encarregant-se d'avaluar, analitzar, implementar i realitzar un seguiment del Programa de Prevenció de Delictes, amb l'objectiu d'evitar la responsabilitat penal per part de CBSA.

Les principals funcions del Responsable de Compliment Normatiu són les següents:

- Definició i actualització de la relació de riscos penals.
- Actualització de les mesures preventives i detectives de l'empresa per cobrir els riscos penals.
- Assessorament a la Direcció en la presa de decisions que poguessin tenir conseqüències penals.
- Planificació d'accions formatives relatives a la responsabilitat penal de les persones jurídiques i el Programa de Prevenció de Delictes de CBSA.
- Mantenir un repositori d'evidències de l'exercici del degut control de la empresa.
- Reportar les activitats i iniciatives de forma periòdica a la Direcció de CBSA.

d. La Bústia Ètica

A CBSA s'ha establert la Bústia Ètica com a canal de denúncia disponible per a tots els empleats de l'empresa, així com per als proveïdors i tercers.

CBSA s'obliga a mantenir un canal de denúncia de caràcter transparent que permeti a qualsevol treballador de l'empresa posar de manifest qualsevol inquietud sobre el compliment ètic en el seu àmbit de treball, i comunicar, de forma confidencial, que no anònima, qualsevol conducta irregular que suposi l' incompliment del Codi Ètic de CBSA.

La Bústia Ètica està composta per la figura del "Ombudsman"⁵ com a canal de denúncia disponible per a tots els col·laboradors.

Els Ombudsmen de CBSA són dos advocats independents que estan obligats per jurament de secret professional a mantenir estrictament en l'anonimat la identitat dels informants i a tractar les dades proporcionades amb la més estricta confidencialitat.

Les dades de contacte dels Ombudsmen, amb els que es pot contactar tant a través del correu electrònic com del correu personal, són els que figuren a continuació:

- **Emilio Zegrí de Olivar**
  - Correu electrònic: ezo@abogadospenalistas.es
  - Telf.: 93 207 09 36
- **Alessio Castellano**
  - Correu electrònic: alessiocastellano@abogadospenalistas.es
  - Telf.: 93 207 09 36

---

⁵ Terme suec que significa "comissionat" o "representant", i que es cristal·litza en el nostre Estatut d'Autonomia com a "Síndic de Greuges".